

2 Timotei 2:14-26

Tema principală a acestui pasaj este îndemnarea lui Timotei să se ferească de polemici, de certuri de cuvinte, de întrebările nebune. Este de fapt reluarea unei teme importante din 1 Timotei. Într-adevăr și în 1 Timotei am fost surprinși de câte ori îl îndeamnă Pavel pe Timotei să se ferească de contrazicerile fără rost. Dar acum în 2 Timotei cap.2b Pavel alocă jumătate de capitol pentru această temă. De patru ori Pavel insistă în mod direct pe această temă în această secțiune de text:

- Să se ferească de certurile de cuvinte care nu duc la alt folos decât la pieirea celor ce le ascultă.
- Ferește-te de vorbăriile goale și lumești căci cei ce le țin vor înainta tot mai mult în necinstirea lui Dumnezeu.
- Ferește-te de întrebările nebune și nefolositoare căci știi că dau naștere la certuri.
- Și robul Domnului nu trebuie să se certe.

De ce este așa de importantă această temă prezentă și în 1 Timotei? De ce Pavel o dezvoltă în 2 Timotei? Dacă în prima parte a cap.2 Timotei primește îndemnuri pozitive care-l focalizează pe cei trebuie să facă, în a doua parte a capitolului primește în special îndemnuri negative care să-l învețe ce anume nu trebuie să facă. Este ca și cum Pavel i-ar spune: *Focalizează-te pe adevărata luptă și ferește-te de luptele false! Concentrează-ți energia pe adevăratele bătălii și nu-ți risipi spiritul în lupta cu morile de vânt. Îndeletnicește-te întru totul cu ceea ce trebuie și mare atenție la defocalizare!*

Versetul 14 leagă în mod cert cele două părți ale capitolului 2:

- *Adu-le aminte aceste lucruri* (prima parte a cap.2) *și îndeamnă-i fierbinte* (cu privire la a doua parte a capitolului).

Deci cap. 2 este un tot. Cele două teme trebuie luate împreună. Remarcăm unicitatea versetului 14. Este prima și singura dată în epistolă când Pavel face referire la îndemnarea altora. Restul îndemnurilor sunt adresate direct lui Timotei. În 1 Timotei dimpotrivă găsim multe îndemnuri adresate către alții, către Biserica din Efes. Dar acum cei din Asia se delimitaseră de Pavel și de Timotei. Timotei e

chemat la Roma, lucrarea sa nu mai este în Efes. Cine sunt aceștia cărora Timotei trebuie să le dea aceleași îndemnuri pe care el însuși le-a primit de la Pavel? Cel mai probabil sunt oamenii de încredere din 2:2, cărora Timotei trebuie să le încredințeze ceea ce Pavel i-a încredințat lui. Deci suntem în continuare pe tărâmul învățării și a învățătorilor. Timotei e chemat să învețe pe alții care la rândul lor să dea mai departe învățătura creștină. Deci prima parte a capitolului ne vorbește despre tenacitatea ÎNVĂȚĂTORULUI, iar a doua parte despre pericolul defocalizării ÎNVĂȚĂTORULUI. De aceea îndemnul este nu doar pentru Timotei, ci și pentru cei în care el va investi. În v.18 găsim ca în 1 Timotei acel îndemn solemn: *te rog fierbinte/te îndemn solemn înaintea lui Dumnezeu...* Ca și în 1 Timotei (vezi 5:21, 6:13), în 2 Timotei va apărea tot de două ori acest îndemn solemn (2:14, 4:1). Desigur toate îndemnul lui Pavel sunt extrem de importante, totuși doar unele sunt întărite de acest tip de formulare. Aceasta înseamnă că ele au o importanță aparte și pot fi o cheie pentru împlinirea celorlalte îndemnuri. Și în 2 Timotei prima dată când este folosită această formulare se are în vedere pericolul polemicilor fără rost. Deci, cât de mare trebuie să fie acest pericol, ce cursă și ce capcană trebuie să fie ea pentru învățătorul creștin! Ele vor fi o mare ispită și vor exercita o seducție teribilă pentru învățător. De aceea Pavel îi oferă o așa mare atenție și ne dăruiește, după cum vom vedea, așa de multe resurse ca să biruim această teribilă ispită.

De-abia citind istoria Bisericii înțelegem mai bine adevărata importanță a acestor îndemnuri. Istoria Bisericii e plină de învățători falși, de tot felul de învățături ciudate, de tot felul de certăreți care au abordat tot felul de întrebări și subiecte pe care Scriptura nu le abordează, de tot felul de curente de învățatură eretică. Dar din păcate, aceeași istorie e plină de încercarea și zelul liderilor creștini sinceri de a combate aceste învățături, de a aborda tot felul de subiecte, și astfel de a păzi Biserica Universală de erezie. De asemenea apar tot felul de cărți și scrieri pe aceste subiecte. Apar chiar între liderii creștini sinceri tot felul de dezbateri, de corespondențe, de scrieri în contradictoriu pe tot felul de teme. Adică istoria bisericii e plină de încălcarea îndemnelor date de Pavel în 2 Timotei cap.2. Ce au făcut toți acești lideri cu această parte a Scripturii? Vom descoperi în capitolul 2b resursele prin care Timotei poate demonta minciunile care i-au ațâțat pe liderii creștini de-a lungul veacurilor ca să intre în aceste polemici. Căci nu e ușor să stai

deoparte. Nu e deloc ușor să nu te lași atras în vârtejul acestor dezbateri. Ai nevoie ca de aer de resursele din 2 Timotei cap.2b pentru a nu cădea în cursa certurilor de cuvinte.

Pavel desconspiră în primul rând inutilitatea acestor polemici. Și desigur e vorba de polemici pe teme ale învățaturii creștine. De aceea ele par atât de importante. Pare o luptă necesară pentru adevăr, pentru apărarea adevărului. Dar Pavel nu le vede nici un folos. Ele nu aduc nimic bun, nimic constructiv. Ele nu aduc alt folos decât... că sunt vorbării goale, deșarte... că sunt nefolositoare. Deci prima resursă este distrugerea mitului că prin aceste polemici se va aduce mare folos, că adevărul va triumfa, că el va triumfa prin schimbarea falsului învățător și a celor care asistă la dezbateri. Pavel ne spune: FALS! Nu va fi deloc folositor în acest sens. Și să te pregătești și să te implici într-o dezbatere, înseamnă multă energie, mult timp. Este deci în primul rând o mare risipă de energie, o luptă cu pumnii în vânt, o luptă cu morile de vânt. Muniție prețioasă va fi trasă în văzduh, și când vor apărea adevăratele bătălii și adevărații inamici vom avea doar câteva gloanțe cu care să luptăm. Iar darul de învățător trebuie înflăcărat, trebuie investit cu maximul de eficiență în adevăratele bătălii. Dar aceste polemici nu doar că sunt fără rod, fără folos, dar sunt și extrem de NOCIVE. Care sunt adevăratele ROADE ale acestor contraziceri interminabile pe diverse teme creștine?

1. Nu duc la alt folos decât la pieirea celor ce le ascultă.
2. Cei ce le țin vor înainta tot mai mult în necinstirea lui Dumnezeu.
3. Ele dau naștere la certuri, iar robul Domnului nu trebuie să se certe.

Deci avem trei efecte letale: un efect letal asupra AUDITORIULUI (1), unul asupra OPONENȚILOR neevlavioși (2) și unul asupra ÎNVĂȚĂTORULUI sincer (3) care se lasă atras în ele. Auditoriul nu va fi adus mai aproape de adevăr prin aceste polemici. Dimpotrivă va fi și mai atârșat, și mai tulburat, și mai confuz. El însuși va fi provocat să se implice în mod firesc în aceste polemici. Va disprețui și urî tabăra adversă, va merge spre tot felul de extreme. Va merge spre pierzare. Oponentul neevlavios va deveni și mai înverșunat în crezul lui. Va găsi noi argumente pentru crezul lui. Va duce crezul lui spre extreme și mai adânci. Va înainta și mai mult în necinstirea lui Dumnezeu. Iar învățătorul creștin va ajunge să

se certe, să-și piardă cumpătul, să devină firesc în limbaj. Deci nu doar că va risipi energii prețioase, dar el însuși se va întina. Dar de ce nu-și poate păstra cumpătul în astfel de polemici? Pentru că Dumnezeu NU este cu el în aceste polemici, pentru că este într-o bătălie falsă, în care Dumnezeu nu l-a trimis. Pentru că merge pe un teritoriu interzis despre care Dumnezeu l-a înștiințat mai dinainte că-l depășește. Se va trezi ca fiii lui Sceva chinuit și dominat de lumile demonice ale urii, certurilor, zavistiilor. Ideea este că nu poți construi un dialog cu un certăreț, și nici nu te poți lăsa necontaminat de ceartă. E limita noastră. De aceea, ferește-te, fugi, stai de o parte față de aceste polemici neconstructive. Mă înspăimântă expresia: *vor înainta tot mai mult în necinstirea lui Dumnezeu*. Deci din start aceste polemici sunt o necinstire a lui Dumnezeu, sunt pe un tărâm care necinstește Numele Domnului. De ce? Pentru că ele încalcă, sfidează principiile și limitele puse de Dumnezeu după cum urmează:

- Se încearcă de fapt schimbarea prin forța persuasiunii umane a convingerilor adânci ale celorlalți – or acest lucru îl face DOAR Dumnezeu, doar Duhul Sfânt. Învățătorul creștin trebuie doar să samene. Restul procesului este în mâna lui Dumnezeu.
- Se încearcă o păzire excesivă a turmei lui Dumnezeu – dar după cum vom vedea Dumnezeu păzește turma, și vai de cel care sprijină carul lui Dumnezeu.
- Se depășește cu impertinență granițele Bisericii locale, și se încearcă păzirea Bisericii Universale, se intră în lucrarea altora, se interferează cu alte lucrări și alți lideri creștini, se vrea chiar păzirea lumii de învățăturile eretice.
- Se cultivă un spirit al orgoliului personal, și fiecare e de fapt ațâțat să dovedească că el deține adevărul.
- Rezultatul firesc este că fiecare găsește noi argumente pentru poziția sa teologică și astfel se duce mai mult spre o extremă sau cealaltă.
- Se pun noi ziduri, bariere între oameni, creștini, frați.

- Relațiile sunt distruse de „dragul adevărului”.

Oare 2000 de ani de polemici fără rost, dar extrem de nocive nu sunt suficienți pentru a ne opri de pe acest drum al morții? Vorbăriile goale și lumești, fără sens și deșarte nu sunt inofensive. Chiar dacă sunt despre Dumnezeu, despre înviere, despre mântuire, pentru Pavel sunt goale și firești. Spiritul în care sunt purtate este firesc. Scopul lor este firesc. Obiectul discuțiilor este deplasat. Când insiști să discuți asupra unor probleme în dreptul cărora Scriptura tace sau nu se pronunță clar, când ridici tot felul de năzbâtii teologice pe care Scriptura nu le ridică, te aflii pe un drum periculos. Și cum spuneam, aceste vorbării sunt nocive. Cuvântul lor roade ca cangrena. Cangrena operează în timp. Infectează un mădular, apoi tot trupul, apoi aduce moarte. Nu doar semințele vieții operează în timp și aduc roade în timp. Și semințele morții au același mod de operare. Istoria Bisericii ne arată cu claritate că o erezie o dată formulată și proclamată reînvie mereu chiar și după sute de ani. Poate ia alte forme și capătă alte nuanțe, dar este de fapt de aceeași sămânță eretică aruncată peste conștiința umanității. De aceea cel rău se luptă să găsească vasele întunericului prin care poate formula erezii noi. Odată formulate acestea vor putea fi active până la finalul istoriei. Nu ne putem juca deci cu cuvintele, cu formulările, cu teoriile. Trebuie să privim în timp consecințele ideilor formulate de noi, urmările deciziilor luate de noi în dreptul Bisericilor pe care le păstorim. Cine se gândea că apropierea Bisericii de stat va duce la o Biserică instituționalizată și coruptă care va arde oameni pe rug și va face atâtea fapte rușinoase în Numele lui Isus?

Pentru că atitudinea ce însoțește aceste polemici este necurată, în cele din urmă și conținutul discuțiilor va deveni eretic. Pavel dă exemplul lui Imeneu și Filet. Imeneu este menționat și în 1 Timotei 1:20. Deci iată că acești prooroci mincinoși și-au continuat cu succes lucrarea în Asia. Nu e întâmplător faptul că Pavel le dă numele. Din datele pe care le avem putem deduce că ei au fost credincioși, și cândva lucrători de nădejde în trupul lui Hristos. Dar s-au lăsat atrași în capcana vorbărilor fără rost, și pe acest teren minat, lipsiți de protecția divină, au primit un duh de rătăcire, un duh eretic. Astfel că ei propovăduiesc că învierea a și venit și astfel răstoarnă credința unora. Propovăduirea lor chiar are impact asupra

Bisericii. Unii credincioși își pierd adevărata credință și trec de partea lor. Pavel era părăsit de întreaga Asie, dar Imeneu și Filet încă se bucurau de popularitate. Oare este întâmplător că succesul celor doi crește în Asia când Biserica din Asia se îndepărtează de Pavel? Nu știm exact în ce consta erezia lor, și nici nu prea ne interesează. Este clar că ei atacau o doctrină fundamentală a Evangheliei, și anume doctrina învierii. Sunt câteva doctrine fundamentale în jurul cărora Pavel și Scriptura nu negociază nici măcar un mm. Sunt și alte tematici în jurul cărora Scriptura se pronunță mai puțin și față de care poate cunoaște toleranță, îngăduință față de diversele interpretări. Nu este cazul și în dreptul doctrinei învierii pe care Pavel o apără și o argumentează laborios în 1 Corinteni cap.15.

Dar Imeneu și Filet au succes, și chiar răstoarnă credința unor creștini autentici! Și noi să stăm cu mâinile în sân? Nu trebuie să facem ceva pentru a opri acest rău, pentru a curma această erezie? Și aici vorbim de marea ispită a liderilor creștini din primele secole care și-au propus să apere Biserica Universală de erezie, și pentru aceasta și-au depășit atribuțiile, au sprijinit carul lui Dumnezeu, au supraapărat Biserica, au luptat frontal și direct cu erezia și ereticii, au instituționalizat Biserica, au supus credincioșii asupra unui supracontrol uman, au suprasolicitat autoritatea, puterea și infaibilitatea episcopilor, și au diminuat rolul, capacitățile și responsabilitatea oilor din comunitate. Care este răspunsul lui Pavel către Timotei în fața succesului ereticilor Imeneu și Filet? În primul rând ferește-te de astfel de oameni, nu fă un război direct cu ei, nu cădea în capcana unor polemici interminabile, nu te defocaliza, nu sprijini carul lui Dumnezeu, nu-ți depăși atribuțiile. *Căci temelia tare a lui Dumnezeu stă nezguduită având pecetea aceasta: **Domnul cunoaște pe cei ce sunt ai Lui.*** Dumnezeu păzește Biserica Sa. Temelia pe care Dumnezeu a pus pe credincioși este a Sa, este Hristos Însuși. Ea stă nezguduită în fața oricărui cutremur eretic sau de orice natură. Ea poate face față oricăror provocări eretice. Ea oferă stabilitate, siguranță, protecție celor credincioși care stau pe ea. Și Dumnezeu cunoaște pe cei care sunt cu adevărat ai Lui. El cunoaște (nu noi!) adâncurile inimii și pe cei care perseverează până la capăt în credință sau pe cei care deja dau înapoi în inima lor. El va păzi pe cei cu adevărat sinceri, pe cei care sunt cu adevărat ai Lui. El va lăsa în rătăcire pe cei care nu au fost niciodată ai Lui sau care pe drum s-au complăcut în necurăție. *Căci oricine rostește Numele Domnului să se depărteze de fărădelege.* Nu e suficient să

rostești Numele Domnului, să simulezi că vrei să rămâi pe temeia tare a lui Dumnezeu. Rostirea trebuie însoțită de împlinirea Cuvântului, de onorarea sfințeniei acestui Nume preaslăvit. Cel care este cu adevărat al Domnului se va depărta de fărădelege ori de câte ori va rosti Numele Domnului. Acesta va fi păzit de Dumnezeu Însuși de duhurile de rătăcire. Dar cel care, deși rostește Numele Domnului se complace în fărădelege, acesta va fi pedepsit tocmai fiind lăsat pradă curentelor eretice. Nu există deci victime inocente în acest război. Nu a fost o întâmplare faptul că doar unora li s-a răsturnat credința prin erezia lui Imeneu și Filet. Acei unii au fost cei care nu s-au depărtat de fărădelege. O istorie a ereziilor ne arată clar că erezia a fost atrasă de vasul cu pricina. Și a fost atrasă de fărădelegea acelui vas. Și această fărădelege a constat de obicei fie în imoralitate ascunsă (necurății sexuale, iubire de bani), fie în mândrie ascunsă (acompaniată de excese de ascetism, de încrederea luciferică în propria teologie și propriul discernământ, de judecarea altora, de neiertarea fraților etc.). Acest tip de fărădelege atrage duhurile de rătăcire. Complacerea în imoralitate atrage o teologie care să justifice păcatul, iar excesele de mândrie îndepărtează harul și lumina care ne pot păzi în fața minciunilor celui rău. Lupta cu erezia poate defocaliza. Lupta directă cu erezia nu face decât să se înmulțească vorbăriile goale și deci și efectele lor nocive. Lupta cu erezia poate duce la supracontrol și la instituționalizarea Bisericii. Omul ia locul lui Dumnezeu în a proteja Biserica. Duhul de viață părăsește Biserica. Această rămâne o instituție cu o doctrină corectă, dar ea este moartă și locuită doar de episcopi și nu și de Dumnezeu. De asemenea amintim că atribuțiile noastre vizează doar Biserica locală pe care o slujim. Atât soarta celorlalte Biserici locale, cât și cea a lumii este în mâna lui Dumnezeu. Se ocupă El. Noi nu avem ce căuta. Nu avem încredere că El se va ocupa bine? A ne depăși limitele și atribuțiile înseamnă îndumnezeire luciferică, înseamnă repetarea istoriei din Eden. Și chiar dacă o facem cu intenții bune și în numele iubirii, ea este tot o necinstire de Dumnezeu.

Și totuși de ce Domnul îngăduie ca astfel de vase ale răului ca Imeneu și Filet să activeze cu succes așa de mult timp și să rătăcească așa de mulți oameni și din lume și din celelalte Biserici locale? Dacă tot spune că se ocupă El, de ce nu intervine pentru a-i opri? El ne cere să avem încredere că se ocupă El, dar pare că nu se ocupă deloc! Cum să stăm liniștiți și cu mâna în sân când Imeneu și Filet

continuă să facă ravagii în celelalte Biserici locale? Nu sunt ele tot Bisericile Domnului? Nu trebuie intervenit? Nicidecum! Putem suspina, dar nu putem interveni. Aici e un test al credinței. Și cum rămâne cu Imeneu și Filet? De ce îi lasă Domnul să activeze încă?

- Într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de pământ. Unele sunt pentru o întrebuințare de cinste, iar altele pentru o întrebuințare de ocară.

Înțelegi Timoteie? Lumea este ca o casă mare. Biserica Universală este tot o casă mare. Biserica locală, tot o casă este și ea. Și într-o casă sunt multe slujbe și e nevoie de multe vase. Dar nu toate pot fi de aur și argint pentru o întrebuințare de cinste. Nu poți arunca gunoiul din casă cu un vas de aur. E o slujbă de ocară ce are nevoie de un vas potrivit: unul de lemn sau de pământ! Biserica necesită și procese de curățire și de testare. Pentru aceasta e nevoie și de vase de ocară. Imeneu și Filet au un rol, au un scop. Și cel rău are o țintă. Ei vor să facă rău și chiar fac. Dar dintr-o altă perspectivă trag la carul lui Dumnezeu. Biserica e un șantier permanent. E nevoie mereu de reparații, de aruncarea afară a gunoaielor, materialelor stricate. Imeneu și Filet vor activa până când vor finaliza această misiune. Apoi își vor lua răsplata. Observăm faptul că în fiecare capitol din 2 Timotei sunt menționați câte doi bărbați care se abat de la voia lui Dumnezeu. În cap.1 Figel și Ermogen, îl părăsesc pe Pavel, dar nu se leapădă și de Hristos. În cap.2 Imeneu și Filet sunt doi eretici care fac ravagii în Bisericile din Asia. Ce va urma în cap.3?

Cât de important este v.20 pentru a-l ajuta pe Timotei să nu sprijine carul lui Dumnezeu, să nu se panicheze în fața succesului celor doi eretici și să nu facă un război direct cu aceștia! Dar atunci care este rolul lui Timotei? Am tot văzut ce NU trebuie să facă, dar totuși ce TREBUIE să facă în acest context al invaziilor eretice? Mai întâi trebuie să se înfățișeze înaintea lui Dumnezeu ca un lucrător încercat. Învățătorul creștin este atras în polemici pentru că de multe ori este provocat sau acuzat pe nedrept. El simte nevoia să se apere, să arate oamenilor care este de fapt adevărata sa teologie și de ce teologia sa este cea corectă. Dar preocuparea lui Timotei este să arate înaintea lui Dumnezeu și nu înaintea oamenilor că este un lucrător încercat și aprobat. Și atunci energiile pe care le-ar

putea folosi în polemici, el trebuie să le investească în evaluarea continuă a propriei teologii în lumina Scripturii, și în grija de a împlini ceea ce propovăduiește. Doar astfel se va înfățișa înaintea lui Dumnezeu ca un învățător încercat. Și dacă va primi aprobare de sus, nu va avea de ce să-i fie rușine înaintea oamenilor și nici să se lase intimidat sau derutat de cei care-l provoacă la tot felul de polemici. Și apoi va avea grijă să împartă corect, drept, înțelept Cuvântul lui Dumnezeu. Nu va propovădui oricui, oriunde și oricum. Nu va intra în orice dialog, în orice polemică. Nu va confunda o polemică nocivă cu o poartă deschisă pentru Cuvânt. Va fi înțelept să facă deosebire între situațiile în care trebuie să tacă, în care trebuie să vorbească, în care trebuie să se apere, în care trebuie să proclame. Versetele 21-22 dezvoltă ceea ce trebuie Timotei să facă înaintea invaziei ereziilor. Nu trebuie să se lupte frontal cu erezia, ci să continue sfințirea sa personală. De ce? Ce poate face el pentru Biserică? Să vegheze asupra propriei inimi și asupra propriei vieți pentru a rămâne și a crește în curăție. Astfel se va asigura că nu va deveni el însuși un vas de ocară, un Imeneu sau un Filet. Aceștia nu au vegheat asupra sfințirii propriei vieți și de aceea au devenit ceea au devenit. Dar dacă dezvolți un război frontal cu ereticii te defocalizezi de la prima ta responsabilitate: sfințirea personală; și astfel începi să pășești pe calea în care tu însuși vei deveni un vas de ocară. Ce paradox! Dacă îți propui să te lupti cu vasele de ocară devii tu însuși un vas de ocară. Și e absurd să te lupti cu vasele de ocară. Este ca și cum ai scoate din casă detergentul, adică un agent important al curățirii casei de murdărie și microbi. Iar dacă rămâi în curăție, atunci Dumnezeu te va putea folosi cum știe el mai bine ca vas de cinste în Biserica Sa. Practic responsabilitatea lucrătorului este să trăiască o viață curată. Dacă va trăi în necurăție, lumile întunericului îl vor transforma în vas de ocară. Dacă va trăi în curăție Duhul lui Dumnezeu îl va transforma într-un vas de cinste, folositor împărăției. Va deveni destoinic pentru orice faptă bună. Mare lucru este să fii destoinic pentru ORICE faptă bună. Reținem expresia. O vom reîntâlni în 3:17 când o vom comenta mai mult. Acum doar observăm că e vorba de o mare înălțime spirituală la care nu se ajunge peste noapte, ci doar dacă perseverezi mult timp în procesul de a te curăți de orice formă de necurăție ce caracterizează vasele de ocară. Deși Timotei se luptă în prezent cu frica și cu rușinea, Pavel nu trece cu vederea lupta cu poftele care se războiesc cu sufletul. El știe că, mai ales la

tinerețe, aceste pofte sunt bune, extrem de puternice, năvalnice, de nepotolit. De aceea grija lui Pavel nu este doar ca Timotei să învingă teama și rușinea, ci și aceea de a nu neglija bătălia cu dorințele înșelătoare ale tinereții. Un îndemn asemănător l-am întâlnit și comentat la finalul cap.6 din 1 Timotei. Și atunci am insistat asupra pericolului pe care-l reprezintă poftele. Pericolul este atât de mare încât singura șansă de izbândă este dată de actul de a FUGI de ele. Atracția exercitată de acestea este atât de mare încât ea nu poate fi controlată. Însă poți sta departe de ele, poți fugi tocmai ca să nu le stârnești. Odată stârnite sunt de nepotolit, de necontrolat. Și nu e suficient să fugi de ele, trebuie să umpli golul lăsat de despărțirea de iluziile plăcerii cu altceva: *și urmărește neprihănirea, credința, dragostea, pacea...* Și cât de mare este golul! Și cu cât de multe elemente duhovnicești trebuie umplut! Dar nu căutase Timotei aceste lucruri în ultimii patru ani, de când Pavel îi dăduse îndemnul din 1 Tim.6:11? De fapt nu căutase el aceste lucruri de când Pavel îl chemase în lucrare? Oare nu știa Timotei despre ele chiar nimic? Oare nu crescuse frumos în dragoste, pace și neprihănire? Și totuși Pavel vorbește ca și cum Timotei încă nu a pus mâna pe aceste lucruri. El trebuie în continuare să le caute. Dar nu le-a găsit încă? Trebuie să le urmărească? Dar nu a pus încă mâna pe ele? În mod clar, Pavel are în vedere acel proces al creșterii permanente care nu se va finaliza niciodată. Idealul trăirii creștinului este Isus Hristos: neprihănirea Sa, iubirea Sa, pacea Sa, credința Sa. Da, nu le vom găsi niciodată cu adevărat, nu vom pune niciodată mâna pe ele. Acestea vor fi mereu ascunse, și vor trebuie găsite și iar găsite și găsite din nou. Ele vor fi mereu înaintea noastră și după urmăriri intense, cu cât ne vom apropia de ele, cu atât ele se vor depărta și mai mult de noi. Iată procesul care trebuie să-l țină în priza vegherii pe Timotei, în care trebuie să-și investească energiile și care-l ține departe de uraganul pofteilor. Și în acest proces Timotei nu poate lupta singur, nu poate rămâne singur. Da, el trebuie să se depărteze de oamenii neevlavioși și certăreți. Dar nu poate rămâne singur. Trebuie să aibă lângă el oameni care-l caută pe Domnul dintr-o inimă curată. Am distrus cu alte ocazii mitul eroului spiritual solitar. Acum ne reamintim că în pofida sincerității și hotărârii tale, nu-L poți căuta pe Dumnezeu de unul singur. Dumnezeu lucrează prin oameni. Timotei nu poate fi singurul vas de cinste. Sunt mai multe vase de cinste în marea casă a Bisericii locale. După cum alții au nevoie de Timotei și Timotei are nevoie de celelalte vase de aur și argint. Deci Timotee,

ce să faci înaintea ereticilor? Mare atenție la sfințirea personală. De asemenea nu-ți investi energiile să distrugi pe eretici, ci folosește-le mai degrabă în construirea de relații profunde cu oamenii care-L caută sincer pe Dumnezeu. Și acești oameni sunt RARI în Biserică. Toți liderii din Asia, deși creștini, nu puteau fi acei oameni alături de care Timotei trebuia să-L caute pe Domnul. Am discutat cu alte ocazii iluzia lui Lot că poate crește departe de Avraam, căci relația personală cu Dumnezeu contează, iar Dumnezeu este peste tot. Nu este așa. Creșterea noastră spirituală depinde mai mult decât ne imaginăm noi de vasele de lângă noi. Atunci ce putem face noi? Să alegem cu cine ne însoțim. Nu poți deveni înțelept de unul singur. Devii înțelept doar dacă te însoțești cu cei înțelepți. Deci ce trebuie să faci? Să-i cauți și să rămâi lângă ei.

În v.23 este al treilea îndemn din această secțiune care începe cu verbul: *Ferește-te!* Într-adevăr până acum Timotei a fost îndemnat să se ferească de:

- Certurile de cuvinte (v.14), și de
- Vorbăriile goale și lumești (v.16).

Acum este îndemnat să se ferească și de:

- ÎNTREBĂRILE nebune și nefolositoare.

Iată că nu orice întrebare este bună și folositoare. Sunt întrebări nebune, care nu vin de la Duhul lui Dumnezeu. Ele abordează subiecte delicate, controversate, irelevante sau în dreptul cărora Scriptura tace. Rodul lor nu este nici pe departe adevărul și dragostea. Rodul lor este cearta, dușmănia și noi bariere între oameni. Iarăși istoria Bisericii și a teologiei creștine este plină de astfel de întrebări care au dus la multă ceartă și ură, la schisme, la concilii peste concilii, la prigoane și chiar la războaie între state și popoare. Este înțelept faptul că Pavel folosește mai sus termeni generali și se ferește să ne dea exemple concrete. Singurul exemplu concret este cel al ereziei lui Imeneu și Filet, dar pe care iarăși nu-l dezvoltă foarte mult. De ce abordează această strategie Pavel? Din mai multe motive. Un exemplu este folositor, dar în același timp poate avea ca efect secundar și poate limita domeniul întrebărilor nebune și al vorbărilor goale. Și pentru că acest domeniu este atât de larg, Pavel preferă să nu ne dea exemple concrete tomcai pentru a nu

limita acest domeniu. De asemenea el vrea să ne formăm un discernământ duhovnicesc și să fim atenți la spiritul în care sunt abordate aceste polemici periculoase. Nu doar atât subiectul contează cât și atitudinea cu care este abordat. El deci ne înștiințează de PERICOL dar nu ne dă rețete, șabloane, ci ne provoacă la maturitate, la discernământul de a judeca fiecare provocare teologică în parte. Uneori subiectul teologic poate fi unul rodnic, dar cadrul, oamenii și atitudinea cu care este abordat să reprezinte factori nocivi. Alteori, oamenii pot fi bine intenționați, dar subiectul în sine să fie din fașă neproductiv și absurd. Cercetarea teologică are și ea anumite LIMITE. Nu putem cerceta decât ceea ce Dumnezeu ne-a revelat. Și sunt multe lucruri pe care NU ni le-a revelat. Înclinația omului răzvrătit este să încalce aceste limite. Astfel va neglija explorarea a ceea ce Dumnezeu a revelat cu claritate și își va consuma energiile cognitive pentru a explora ceea ce Dumnezeu a ales să rămână ascuns. Urmând pilda lui Pavel nu vom da nici un exemplu concret din istoria Bisericii, ci vom lăsa pe fiecare în parte să identifice el tot felul de întrebări nebune, și polemici teologice care se încadrează în acest domeniu al necinstirii lui Dumnezeu.

Slavă Domnului pentru finalul capitolului 2, și anume v.24-26. Fără el tabloul era incomplet, iar noi mergeam cu siguranță în altă extremă. În fața îndemnurilor lui Pavel de până la v.23 înclinația noastră va fi să mergem în cealaltă extremă: adică să refuzăm orice dialog care are vreo nuanță de contradicție. Și Pavel pentru a preveni căderea noastră în cealaltă extremă încheie capitolul cu imaginea robului Domnului care nu doar că nu trebuie să se certe, dar trebuie să îndrepte cu blândețe pe POTRIVNICI. Și potrivit este cineva care este împotriva adevărilor Evangheliei, care aduce argumente împotriva acesteia. Și atunci nu mai știm ce să facem, suntem derutați și-i spune lui Pavel: *Nu mai înțeleg nimic. Până acum tot mi-ai spus să mă feresc de polemici, iar acum mă îndemni să stau de vorbă cu potrivnicii. Ce se fac până la urmă?* Reacționăm așa și tânjim după acele exemple concrete pe care Pavel nu le dă, pentru că dorim să simplificăm realitatea și viața și suntem mereu în căutarea legalistă a unor reguli clare, a unor rețete și șabloane universale. Dar așa ceva nu există. Viața este atât de complexă. Nu este doar alb sau negru. Sun atâtea nuanțe. Soluția este să analizezi fiecare situație în parte pentru a deosebi nuanța. Pavel nu este împotriva dezbaterilor de orice natură. El însuși ne spune că *trebuie să fie și partide între noi*

ca să iasă la lumină cei găsiți buni. (1 Cor.11:19). Dar tot el spune că Biserica lui Dumnezeu nu are obiceiul să se certe (1 Cor.11:16). Pavel însuși când vestea Evanghelia purta discuții cu cei care erau împotriva Evangheliei. Le aduce argumente, îi îndrepta cu blândețe. Deci sunt situații când trebuie să ne ferim de provocările teologice, dar sunt situații când trebuie să acceptăm aceste discuții și aceste provocări. Marea problemă este CUM facem deosebirea între ele. Pavel ne sugerează câteva criterii care ne pot ghida:

- **Natura discuției** – Are loc discuția într-un cadru prietenos, relaxat, deschis care să NU ducă la ceartă, la discuții aprinse, la stârnirea orgoliului personal, la acuze și rănirea aproapelui?
- **Partenerul la discuție** – Ai cu adevărat un partener de dialog? Este un om cât de cât sincer și receptiv care și ascultă, sau este un orgolios certăreț care se aude doar pe el, care vrea să spună doar ce știe el? Este un om recuperabil, căutător, care lucrează din neștiință în necredință, sau este un prooroc mincinos înfierat cu fierul roș în cugetul lui?
- **Subiectul abordat** – Este un subiect care se încadrează în domeniul în care Scriptura vorbește, în care revelația divină se pronunță? Este un subiect care cel puțin poate conduce către alte subiecte importante din revelația lui Dumnezeu către om? Sau este un subiect ciudat, absurd, controversat, unde revelația nu ne călăuzește și unde este loc doar de presupuneri și speculații omenești?

Învățătorul creștin nu trebuie să-și risipească energiile în polemici cu oameni ca Imeneu și Filet tocmai pentru a le putea investi în discuțiile cu potrivnici recuperabili care sunt prinși din necredință și neștiință în cursa diavolului. Și în discuțiile cu aceștia mare atenție la BLÂNDEȚE. Dacă nu poți rămâne calm și vezi că discuția degenerază spre ceartă, oprește-te, renunță. În același timp chiar dacă discuția are o anumită potențialitate spre ceartă nu uita că nu este obligatoriu să degenereze în ceartă. *Un răspuns blând potește mânia.* Potrivnicul ar putea fi la început puțin arțăgos sau provocator. Dar dacă învățătorul creștin răspunde cu înțelepciune, se evită cearta și se poate construi un dialog constructiv și deschis.

Deci lucrătorul creștin trebuie el însuși să promoveze un dialog cald și deschis. Și va face acest lucru prin BLÂNDEȚEA sa. Și poate cultiva blândețea:

- Dacă iubește, dacă scopul discuției nu este să arate că are dreptate, ci acela de a recupera pe celălalt.
- Dacă își delimitează clar sfera sa de responsabilitate, dacă acceptă că el nici nu trebuie nici nu poate schimba convingerea aproapelui. Aici e rolul Duhului Sfânt. Responsabilitatea sa este doar să arunce cu înțelepciune și dragoste sămânța.
- Dacă e deschis să asculte pe celălalt și nu este blocat doar pe a spune ce știe.
- Dacă nu își propune să spună multe lucruri, ci doar ceea ce trebuie în acel moment, sub călăuzirea Duhului.
- Dacă este atent mai întâi la atitudinea sa și apoi la ceea ce spune.
- Dacă exersează aceste lucruri sub călăuzirea Duhului.

Pavel nu folosește la întâmplare expresia robul Domnului. Lucrătorul creștin este un slujitor al Domnului. El nu este un deținător, un împărat al adevărului abolsout pe care trebuie să-l impună celorlalți. Nu, ci el este un slujitor, un medic, un doctor, care trebuie să se apropie cu acest tip de atitudine de cei bolnavi. El este robul Domnului și trebuie să reprezinte acest Domn. Dacă el e chemat să propovăduiască *iubirea* divină, oare o poate face certându-se și jignind pe ceilalți? Și în mod cert Pavel face aluzie la Robul Domnului, campionul în blândețe și modelul învățătorului creștin, și anune Însuși Isus Hristos. Despre lucrarea Robului Domnului a profetit mai întâi Isaia:

1. „Iată Robul Meu, pe care-L sprijin, Alesul Meu, în care Își găsește plăcere sufletul Meu. Am pus Duhul Meu peste El; El va vesti neamurilor judecata.
2. El **nu va striga, nu-Și va ridica glasul** și nu-l va face să se audă pe ulițe.
3. **Trestia frântă n-o va zdrobi, și mucul care mai arde încă nu-l va stinge.** Va vesti judecata după adevăr.

4. El nu va slăbi, nici nu Se va lăsa, până va așeza dreptatea pe pământ; și ostroavele vor nădăjdui în legea Lui.”

(Isaia 42).

Matei ne înștiințează și ne demonstrează că această profeție s-a împlinit în Isus Hristos:

1. În vremea aceea, Isus trecea prin lanurile de grâu într-o zi de Sabat. Ucenicii Lui, care erau flămânzi, au început să smulgă spice de grâu și să le mănânce.
2. Fariseii, când au văzut lucrul acesta, l-au zis: „Uite că ucenicii Tăi fac ce nu este îngăduit să facă în ziua Sabatului.”
3. Dar Isus le-a răspuns: „Oare n-ați citit ce a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau împreună cu el?”
4. Cum a intrat în Casa lui Dumnezeu și a mâncat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, pe care nu-i era îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților?”
5. Sau n-ați citit în Lege că, în zilele de Sabat, preoții calcă Sabatul în Templu, și totuși sunt nevinovați?”
6. Dar Eu vă spun că aici este Unul mai mare decât Templul.
7. Dacă ați fi știut ce înseamnă: „Milă voiesc, iar nu jertfel!”, n-ați fi osândit pe niște nevinovați.
8. Căci Fiul omului este Domn și al Sabatului.”
9. Isus a plecat de acolo și a intrat în sinagogă.
10. Și iată că în sinagogă era un om care avea o mână uscată. Ei, ca să poată învinui pe Isus, l-au întrebat: „Este îngăduit a vindeca în zilele de Sabat?”
11. El le-a răspuns: „Cine este omul acela dintre voi care, dacă are o oaie, și-i cade într-o groapă, în ziua Sabatului, să n-o apuce și s-o scoată afară?”
12. Cu cât mai de preț este deci un om decât o oaie? De aceea este îngăduit a face bine în zilele de Sabat.”
13. Atunci a zis omului aceluia: „Întinde-ți mâna!” El a întins-o, și mâna s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă.
14. Fariseii au ieșit afară și s-au sfătuit cum să omoare pe Isus.
15. Dar Isus, ca Unul care știa lucrul acesta, a plecat de acolo. După El au mers multe noroade. El a tămăduit pe toți bolnavii

16. **și le-a poruncit cu tot dinadinsul să nu-L facă cunoscut;**

17. **ca să se împlinească ce fusese vestit prin prorocul Isaia, care zice:**

18. „Iată Robul Meu pe care L-am ales, Preaiubitul Meu, în care sufletul Meu își găsește plăcerea. Voi pune Duhul Meu peste El, și va vesti Neamurilor judecata.

19. **El nu Se va lua la ceartă**, nici nu va striga. Și nimeni nu-l va auzi glasul pe ulițe.

20. Nu va frânge o trestie ruptă și nici nu va stinge un fitil care fumegă, până va face să biruie judecata.

21. Și Neamurile vor nădăjdui în Numele Lui.”

(Matei 12).

Când am studiat Evanghelia după Matei am comentat îndelung acest pasaj, precum și blândețea și iubirea lui Isus din dialogurile Sale cu ucenicii și cu Fariseii. Cu adevărat El a împlinit în mod desăvârșit profeția din Isaia cap.42. ([vezi comnetariul pe Matei 12](#)). Tot atunci am insistat pe strategia discretă a Mielului, pe care trebuie să o urmăm și noi. Dar când urmăm exemplul Robului Domnului trebuie să ținem cont și de diferențele dintre El și noi. Noi trebuie să urmăm exemplul blândeții Sale dar nu putem copia lucrarea Sa. Căci El a avut o chemarea și lucrare diferită de a noastră. Lucrarea noastră e în Biserica locală și în printre oamenii necredincioși din locul în care ne-a așezat Domnul. În această sferă trebuie să rămână și dialogurile noastre cu potrivnicii. Discuții cu alți lideri din alte Bisericii sau cu tot felul de oameni care nu fac parte din sfera noastră legitimă de slujire deja nu mai e chemarea noastră. Deci nu cumva pornind de la dialogurile lui Isus cu Fariseii din sinagogile Palestinei să ne gândim că și noi suntem chemați să confruntăm fariseii din Bisericile țării noastre, ale regiunii în care trăim. De asemenea nu cumva pornind de la muștrările făcute de Isus în public să credem că și noi trebuie să facem la fel cu liderii corupți ai Bisericilor. *În cele din urmă nu trebuie să fim ca Isus?* – ne putem întreba în ingonranța și copilăria noastră. Trebuie să fim ca Isus în ce privește blândețea și caracterul Său, dar NU și în ce privește lucrarea Sa. Căci El fusese chemat ca prooroc pentru întreg poporul lui Dumnezeu, Israel. De aceea era de datoria Lui să străbată toată țara. De asemenea în fișa proorocului era trecut cu claritate și confruntarea autorităților corupte ale poporului lui Dumnezeu. Dar noi nu avem funcția de prooroc pe care avut-o Isus.

Chemarea noastră este de a fi Timotei PUNCT. Și funcția de prooroc pentru Biserica Universală nu există. Nu avut-o nici măcar Pavel. Și nici măcar funcția de prooroc pentru o Biserică locală (așa cum erau proorocii din vechime pentru Israel) nu o găsim în Noul Testament. Găsim în schimb doar darul de prooroc, care se poate referi fie la capacitatea particulară de a primi mesaje speciale din partea lui Dumnezeu (vezi Agab din cartea Fapte), fie la cea generală de a îmbărbăta Biserica prin cuvinte de zidire (vezi 1 Cor.14). Deci să fim ca Isus doar în ce privește blândețea Sa. Și această blândețet să o aplicăm doar în lucrarea noastră, doar în sfera noastră legitimă de slujire. Ce eliberare că Domnul nu ne cheamă să fim un prooroc de tip vetero-testamentar pentru societate sau pentru Biserica Universală! Ce frumoasă, discretă, înțeleaptă și eficientă este strategia preoției Bisericii creștine. De ce ne-am întors la modelul profetic din Vechiul Testament? De ce tot încurcă Biserica borcanele și râvnește să fie ca Israelul de altădată? De ce nu observăm și diferențele și nu doar asemănările?